

คู่มือปฏิบัติการราชการของกองช่าง

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง
อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติของช่างฉบับนี้ เป็นคู่มือการปฏิบัติงานซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างผู้รับผิดชอบงานของช่าง ใช้ศึกษาและนำไปปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของช่าง

คู่มือการปฏิบัติของช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง ได้แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนในการปฏิบัติงาน รายละเอียดงานและมาตรฐานคุณภาพงาน เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานในการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างของช่างให้บรรลุตามข้อกำหนดที่สำคัญ ซึ่งตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้าราชการและลูกจ้างผู้รับผิดชอบของช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง จะได้นำคู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ไปศึกษาและนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง ที่ได้ระบุไว้ในข้อบัญญัติตำบล

กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง

สารบัญ

	หน้า
วัตถุประสงค์	๑
ขอบเขตของกระบวนการงาน.....	๑
๑.๑ งานก่อสร้าง	๑
- วัตถุประสงค์	
- ขั้นตอน	
- แผนผัง	
- แนวทางการปฏิบัติ	
๑.๒ งานออกแบบและควบคุมอาคาร.....	๔
- วัตถุประสงค์	
- ขั้นตอน	
- แผนผัง	
- แนวทางการปฏิบัติ	
๑.๓ งานประสานสาธารณูปโภค	๖
- วัตถุประสงค์	
- ขั้นตอน	
- แผนผัง	
- แนวทางการปฏิบัติ	
๑.๔ งานผังเมือง	๙
- วัตถุประสงค์	
- ขั้นตอน	
- แผนผัง	
- แนวทางการปฏิบัติ	
๓. การรายงานผล	๙
๔. การตรวจติดตามประเมินผล	
๕. ภาคผนวก	

วัตถุประสงค์

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของกองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างกองช่าง มีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งแสดงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่างๆของกองช่าง

๒. เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้การทำงานของกองช่าง ได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลผลิตหรือการบริการที่มีคุณภาพ รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา มีการทำงานปลอดภัย บรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

ขอบเขตของกระบวนการงาน

๑. งานก่อสร้าง

- งานก่อสร้างและบูรณะถนน
- งานก่อสร้างและบูรณะสะพานและโครงการพิเศษ งานระบบข้อมูลและแผนที่เส้นทางคมนาคมและงาน

บำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะ

- งานก่อสร้างปรับปรุงบูรณะและซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างสาธารณะ
- งานขอตั้งงบประมาณประจำปี
- งานของบประมาณประสานงานกับฝ่ายผังเมือง
- งานกำหนดรายละเอียดข้อมูลสาธารณะ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กรอบแนวคิด

ผู้รับบริการ	ความต้องการของผู้รับบริการ
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งโป่ง หน่วยงานราชการในตำบลทุ่งโป่ง	การคมนาคม ขนส่งที่ดี
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งโป่ง หน่วยงานราชการในตำบลทุ่งโป่ง	ประชาชนในเขตตำบลทุ่งโป่ง มีการคมนาคม ขนส่งที่สะดวก

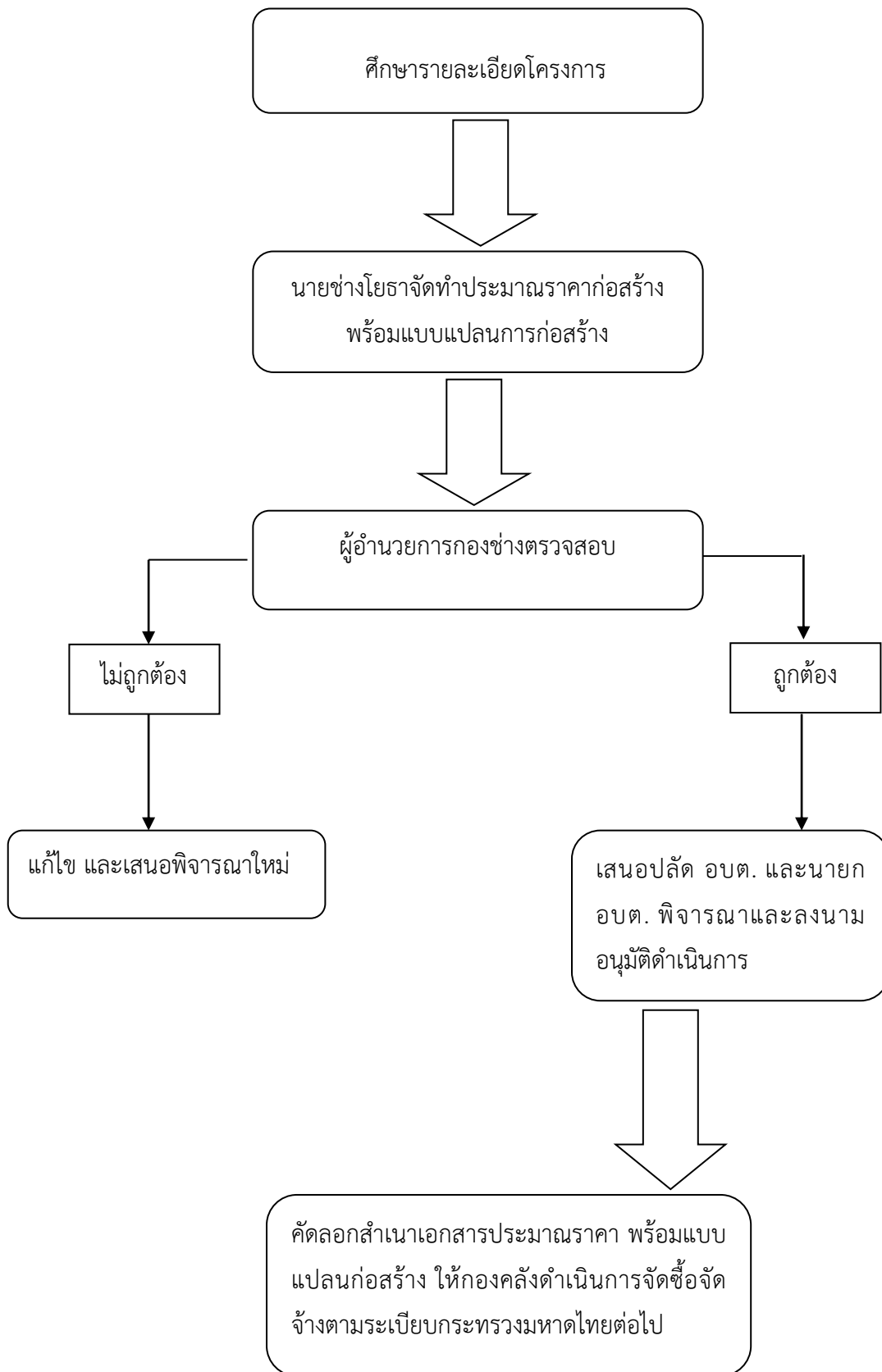
ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๒๓

ขั้นตอนการดำเนินงานก่อสร้าง

๑. ศึกษารายละเอียดโครงการที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติงบประมาณประเภทต่างๆ
๒. จัดทำประมาณราคากลางโดยศึกษาราคาวัสดุก่อสร้างที่ใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด (ไม่เกิน ๑ เดือน) จากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (<http://www.price.moc.go.th>) หรือราคาในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
๓. ผู้อำนวยการกองช่างตรวจสอบรายละเอียดใบประมาณราคา และแบบแปลน
๔. เสนอปลัด อบต. และนายก อบต. พิจารณา และลงนามอนุมัติดำเนินโครงการ

แผนผังขั้นตอน

แผนผังขั้นตอน(ต่อ)

ช่างผู้ควบคุมงาน ลงพื้นที่ก่อสร้างเพื่อควบคุม
การปฏิบัติงานของผู้รับจ้างให้เป็นไปตามแบบ
แปลนที่กำหนด พร้อมทั้งจัดทำบันทึกควบคุม
งานทุกวัน

รายงานปัญหา
และอุปสรรคให้
ผู้บังคับบัญชาทราบ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการให้ ปลัด อบต. /
นายก อบต.ทราบ เมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการให้ ปลัด อบต.
/นายก อบต.ทราบ เมื่อโครงการก่อสร้าง
แล้วเสร็จ

๒. งานออกแบบและควบคุมอาคาร

- งานประเมินราคา
- งานควบคุมการก่อสร้างอาคาร
- งานออกแบบและบริการข้อมูล
- งานสถาปัตยกรรมและมัณฑนศิลป์ งานวิศวกรรม
- งานออกแบบ งานก่อสร้างที่มีผู้ยื่นขออนุญาตอาคารทุกประเภทที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้

ก่อสร้างถูกต้องตามแบบที่รับอนุญาตการประมาณราคา ร่วมพิจารณากำหนดวางแผนงานงบประมาณ

- งานอื่นที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมาย

กรอบแนวคิด

ผู้รับบริการ	ความต้องการของผู้รับบริการ
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งโป่ง หน่วยงานราชการในตำบลทุ่งโป่ง	ความถูกต้อง รวดเร็ว
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งโป่ง หน่วยงานราชการในตำบลทุ่งโป่ง	ความถูกต้อง รวดเร็ว

ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

-พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๓

ขั้นตอนการดำเนินงานขออนุญาตก่อสร้าง/ต่อเติม/รื้อถอนอาคาร

๑. ผู้ยื่นคำร้อง ขอรับแบบฟอร์มการยื่นคำร้องได้ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง หรือที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑- ๑๐

๒. ผู้ยื่นคำร้อง นำแบบคำร้องพร้อมหลักฐานยื่นต่อเจ้าพนักงานธุรการ กองช่าง อบต.ทุ่งโป่ง เพื่อจัดทำหนังสือรับรองการขออนุญาต (แต่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง ไม่ได้อยู่ในเขตควบคุมอาคาร จึงไม่สามารถออกหนังสืออนุญาตก่อสร้าง/ต่อเติม/รื้อถอน ได้)

หลักฐาน

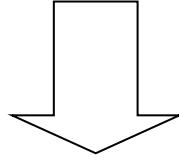
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ๑ ฉบับ
- สำเนาทะเบียนบ้าน ๑ ฉบับ
- สำเนาโฉนดที่ดิน หรือเอกสารสิทธิ ๑ ฉบับ

๓. เจ้าพนักงานธุรการ เสนอนายก อบต.ลงนาม (กรณีนายก อบต. ไม่อยู่ประจำสำนักงาน หรือติดภารกิจ ใช้ระยะเวลาประมาณ ๑-๒ วัน)

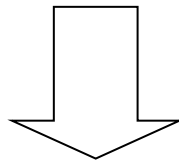
๔. ติดต่อผู้ยื่นคำร้องมารับหนังสือรับรอง

แผนผังขั้นตอนการขอหนังสือรับรอง การขออนุญาตก่อสร้าง ต่อเติม รื้อถอนอาคาร

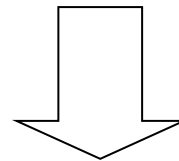
ผู้ยื่นคำร้อง กรอกแบบคำร้องขอหนังสือรับรอง
การขออนุญาตก่อสร้าง/ต่อเติม/รื้อถอนอาคาร

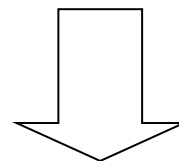
ผู้ยื่นคำร้อง ยื่นเอกสารหลักฐานได้ที่ กองช่าง อบต.ทุ่งโป่ง

เจ้าพนักงานธุรการกองช่าง จัดทำหนังสือรับรอง
เสนอนายก อบต.ลงนาม

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่งลงนาม

แจ้งผู้ยื่นคำร้อง รับหนังสือรับรอง

๓. งานประสานสาธารณูปโภค

- งานประสานสาธารณูปโภค
- งานไฟฟ้าสาธารณะ
- งานระบายน้ำ
- งานขนส่งและวิศวกรรมจราจร
- งานการบำรุงรักษาคูคลอง ท่อระบายน้ำ
- งานสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่และโครงการป้องกันน้ำท่วมขัง แผนบำรุงรักษาคูคลองสาธารณะ โครงการล้างท่อระบายน้ำ และแผนการดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักร เครื่องสูบน้ำ อุปกรณ์เกี่ยวกับการระบายน้ำ ให้มีความพร้อมใช้ในการปฏิบัติงาน การแก้ไขเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาน้ำท่วมขัง การระบายน้ำและจัดตั้งงบประมาณชุดลอกคูคลอง คูน้ำ สร้างเขื่อน สร้างทำนบ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

กรอบแนวคิด

ผู้รับบริการ	ความต้องการของผู้รับบริการ
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งโป่ง หน่วยงานราชการในตำบลทุ่งโป่ง	มีระบบสาธารณูปโภคอย่างสมบูรณ์
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งโป่ง หน่วยงานราชการในตำบลทุ่งโป่ง	มีระบบสาธารณูปโภคอย่างสมบูรณ์

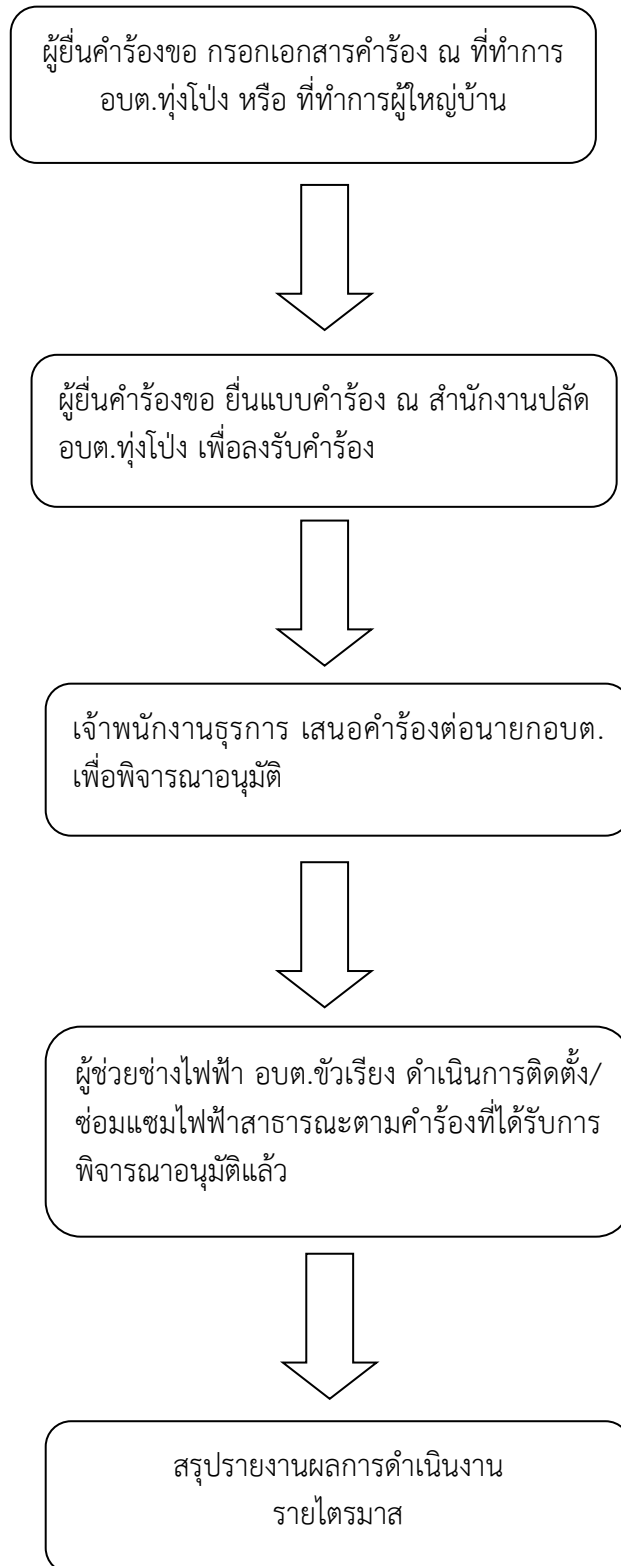
ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๒๓

๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินงานติดตั้ง/ซ่อมแซมโคมไฟฟ้าสาธารณะ

๑. กรอกแบบคำร้องขอติดตั้ง/ซ่อมแซมโคมไฟฟ้าสาธารณะ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง หรือที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน
๒. ส่งคำร้อง ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง
๓. เจ้าพนักงานธุรการ ลงรับเรื่องและเสนอต่อปลัด อบต. , นายก อบต. พิจารณานอมนุมัติ
๔. ดำเนินการตามคำร้องขอที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติเรียบร้อยแล้ว

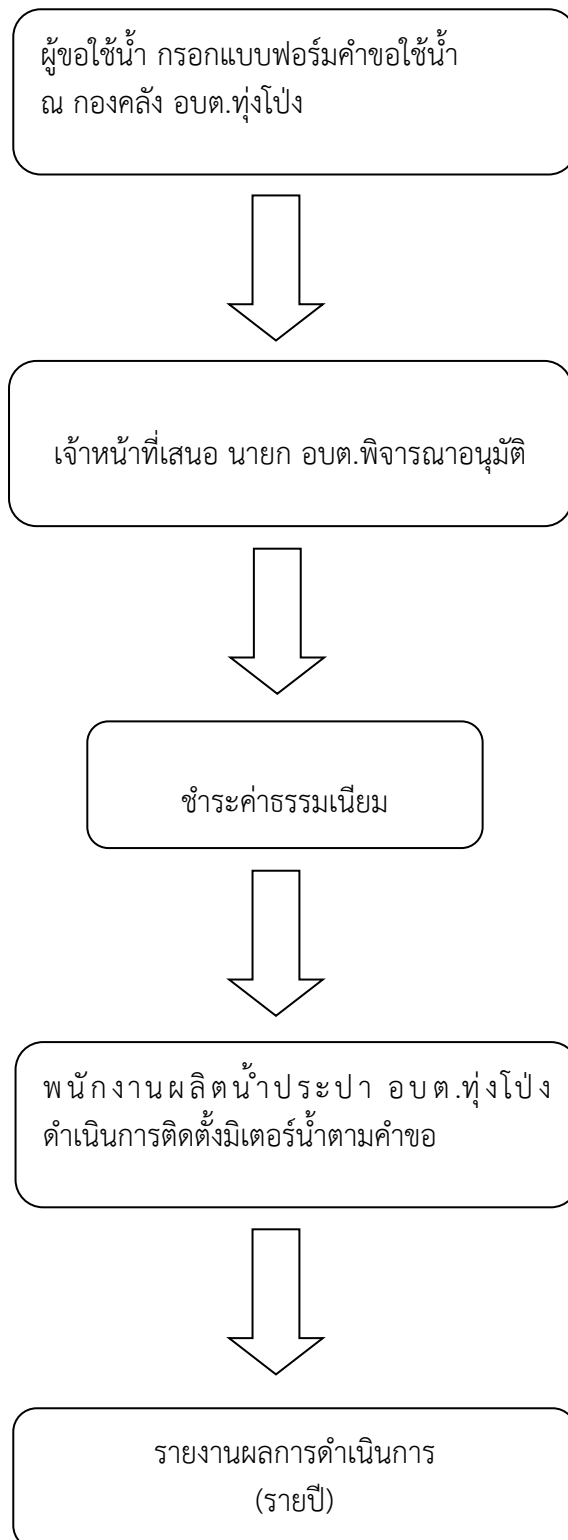
แผนผังขั้นตอนการติดตั้ง/ซ่อมแซมโคมไฟฟ้าสาธารณะ

๓.๒ ขั้นตอนการดำเนินงานติดตั้งมิเตอร์น้ำ

๑. ผู้ขอใช้น้ำ กรอกแบบฟอร์มคำขอใช้น้ำ ณ กองคลัง อบต.ทุ่งโป่ง
๒. เจ้าหน้าที่ เสนอ นายก อบต.พิจารณาอนุมัติ
๓. ชำระค่าธรรมเนียมตามที่อบต.ทุ่งโป่ง กำหนด
๔. พนักงานผลิตน้ำประปา อบต.ทุ่งโป่ง ดำเนินการติดตั้งมิเตอร์น้ำตามคำขอ

แผนผังขั้นตอนการขอติดตั้งมิเตอร์น้ำ

๔. งานผังเมือง

- งานสำรวจและแผนที่
- งานวางผังพัฒนาเมือง
- งานควบคุมทางผังเมือง
- งานจัดรูปที่ดินและฟื้นฟูเมือง กำหนดแนวเขตที่สาธารณะเพื่อการขอครอบครองสิทธิ์ในที่ดินสาธารณะการบุกรุกที่ดิน ให้เป็นที่สาธารณะดูแลตรวจสอบที่สาธารณะสิ่งสาธารณูปการเช่น ถนน ทางเท้าคันดินสะพานท่อระบายน้ำ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

กรอบแนวคิด

ผู้รับบริการ	ความต้องการของผู้รับบริการ
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งโป่ง หน่วยงานราชการในตำบลทุ่งโป่ง	มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย มีขอบเขตพื้นที่ชัดเจน
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งโป่ง หน่วยงานราชการในตำบลทุ่งโป่ง	มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย

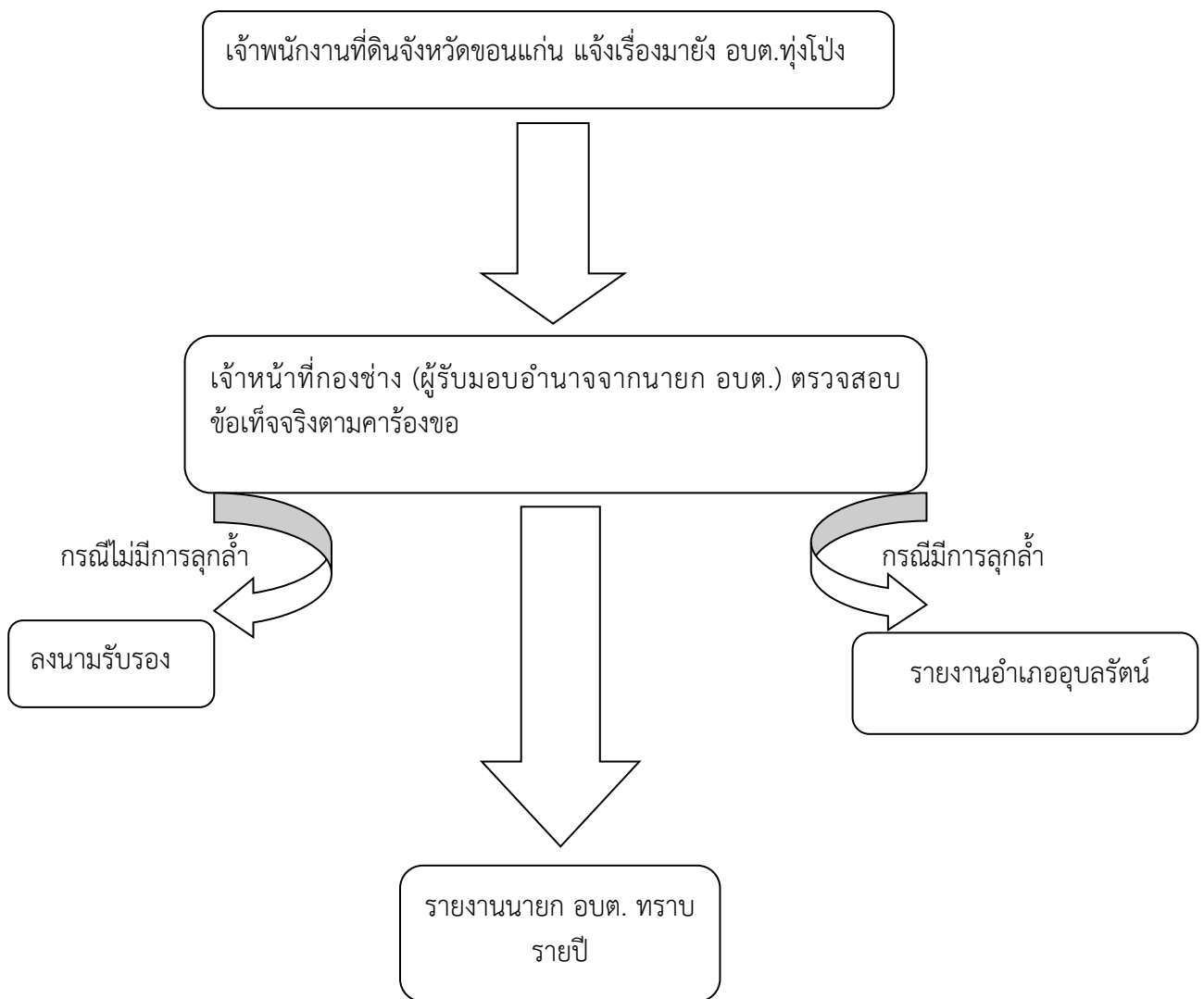
ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๒๓

ขั้นตอนการดำเนินงานการชี้ระวางแนวเขต/การรับรองแนวเขต

๑. เจ้าของที่ดินติดต่อเพื่อขอรังวัดที่ดิน
๒. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น แจ้งเรื่องมายัง อบต.ทุ่งโป่ง
๓. นายก อบต. มอบอำนาจเจ้าหน้าที่กองช่างดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง
๔. กรณีไม่มีการลุกกล้าที่สาธารณประโยชน์ เจ้าพนักงานท้องถิ่นลงนามรับรอง
๕. กรณีมีการลุกกล้าที่สาธารณประโยชน์ ประสานความร่วมมือไปยัง สนง.ที่ดินจังหวัดขอนแก่น

แผนผังขั้นตอนการชี้ระวางแนวเขต/การรับรองแนวเขต

การรายงานผล

๑. งานก่อสร้าง รายงานผลการดำเนินงานทุกไตรมาส
๒. งานออกแบบควบคุมอาคาร รายงานสรุปผลการดำเนินงานสิ้นปีงบประมาณ
๓. งานสาธารณสุขโรค รายงานสรุปผลการดำเนินงานทุกไตรมาส หรือรายงานทันทีที่กรณีเกิดข้อร้องเรียนเร่งด่วน
๔. งานผังเมือง รายงานสรุปผลการดำเนินงานสิ้นปีงบประมาณ หรือรายงานทันทีที่กรณีเกิด ข้อร้องเรียน